



**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de  
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum  
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium  
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico  
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore  
distinctus

**Chokier, Érasme de  
Coloniae Agrippinae, 1684**

25. Exemptus habens jus sibi à privato cессum, an gaudeat exemptione.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

**C**anonici ad effectum nominantur, qui in Ecclesia v.g. exercepta & binent canonici ad effectum obtinendi in ea dignitatem, quem latinus appellabimus honorarium, quod tum sit, quando statutus Ecclesiastum dispositum est, ne quisquam obtineat dignitates, nisi ibidem sit Canonicus. *Rebuff. in præx. benefic. part. 2. in concordatis tit. de Referat. vers. septimo quam vis.* Cujusmodi canonicos creare potest in Francia legatus, idque regni gratia, ut testatur Rebuff. ne pecunia Romanæ transferantur, non tamen frangunt ultiū numerum canonorum, sunt enim ejusmodi super numerati & vulgo in herbis. *Rebuff. ubi supra. Anton. Malus in repert. verb. canonicus. verb. canonici ultra numerari.* His præmissis sit conclusio hujusmodi, canonicos non esse exemplos, etiam si ceteri essent. *Bellamera conf. 20. primo videre. col. 2. vers. de canonici. Rebuff. ubi supra.*

Sunt enim ejusmodi canonici imaginarii, dispositiones autem & privilegia non sunt exacte dicta à casibus veris ad causas fictas, cap. grise de probendis l. 3. §. hec verba. *aff. de negot. ges.* *Rebuff. loco citato, scitumq. It, quod supernumerarius non gaudeat privilegio coll. gii. Corserus singul. verb. Supernumerarius ubi fuisse id probari.* Quod tamen indefinite non est admittendum, paritur enim hæc conclusio varias distinctiones, quemadmodum colligi potest ex Petro de Biasio in dilectorio electionum part. 1. quæst. 7. per tot. vol. tra. 4. fol. 64. ad quem recurrit poteris.

## Q VÆ S T I O XXV.

Exemptus habens jus à privato cessum, an utatur privilegio exemptionis,  
vel jure privati sui cedentis?

S U M M A R I U M.

- |                                                                            |                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. <i>Actionis propria cessionarii.</i>                                    | 5. <i>Idem in pupillo succedente majori.</i>                                            |
| 2. <i>Procurator in rem exceptiones objicit ex proprio cap. te.</i>        | 6. <i>Quid si exemptus cedat jus privato, an privatus gaudebit exemptione cedentis.</i> |
| 3. <i>Dissolutione Conc. Trid. cessionarius privatus non est exemptus.</i> | 7. <i>Mutatione persona mutatur privilegium.</i>                                        |
| 4. <i>Fiscus succedens utilius jure privati.</i>                           |                                                                                         |

**Q**uod exemptus habens jus sibi à privato seu subdito cessum, privilegio proprii sui fortiori gaudeat, videtur de jure variis auctoritatibus assertendum. Imprimis quidem, quia jus cessum non est amplius cedentis, sed proprium cessionarii, ex cuius capite & jure ideo merciendum est. *qui stipendia fit de procurat.*

Secundo, cessionarius velut procurator in rem suam potest beneficia, privilegia aut exemptiones ex sua persona competentes allegare. *t. procurator ad exhibendum §. 1. ubi*

*ubi glo. Apost. mer. Bartholus ff. remittatam haberi l. idem q; §. generaliter ff. mandati, fu-  
se Barbi. in dispat. 2. dixi infra lib. 2. cap. 37. n. 7. Paucis hujus sententiæ est Iacobus de  
3. Atena, tract. de cessione juris Rubr. Quiscedere possit num 45. Et 49. Cujus rationes  
compendii gratia nolo hic adducere, quandoquidem disputatione Concilii Tri-  
dentini contra datum plane diffinitum reperimus. Seeff. 14. cap. 5. de reform. in verb. aut  
quo minus si qua iura si ex cessione competerint super illicet libere valeat apud judicem ordin-  
arium conveniri, quod sane non videtur à jure protulsum alienum. Siquidem videmus  
4. filium succedentem in jus privati, non ut suo privilegio, sed jure privati. l. cum qui-  
dam §. ff. sive ff. de iuris.*

*3 Idem in pupillo succedente in locum majoris ex quo conditio obligationis ex per-  
sona successoris immutari non debet. l. si incertæ C. de non numerata pec. l. si praetextu C.  
de hereditar. abt. l. 2. §. ex his ff. de verb. oblig. l. prætori ff. de prætor. stipul. l. quæ à parte  
C. de reft. milit. ne plus veniat in actione substituta, quam fuerit in ea in quam alia fuit  
substituta, & ne successor sit melioris conditionis quam auctor. Item ne exemplo ex-  
tendatur recte queaturque in gravamen alterius l. si stipulatus ff. de iuris l. cum qui §.  
qui injuriarum ff. si quis causi omib. l. si donata §. si sponsus ff. de donat inter virum & uxorem  
l. 2. §. si quis à principe ff. ne quid in loco publico vide Papon. aux. arrestz. lib. 12. tit. 2. de vice  
de lingue arrestz. 3. Denique ita fuisse hac in materia judicatum refert Rebuffus ad ord.  
regiam. 2. Tit. de cessionib. art. 2. glo. 3. n. 18. fol. 467.*

*6 Quid autem est contra si exemptus cedat jus suum privato, an privatus exemptione  
cedentis gaudebit? Neurquam sunt enim exemptiones restringenda, nec de persona  
in personam transferenda. l. in omnibus l. privilegio ff. de Reg. Iuris. l. forma §. quantum  
ff. de Censib. ca. privilegium de Reg. Iur. in 6. l. 1. §. personas l. semper §. immunitas ff. de Iure  
immunitatis l. 1. §. permittitur ff. de aqua quo. Et astira.*

*7 Deinde mutatione personæ mutari dicitur privilegium Barth. l. Paulus num. 3 ff. de  
acq. hered. late Albertus Brunus tract. de mutatione & transform. memb. 3. conclus. 10. n.  
93. Quæ tamen temperanda sunt in exemptione personali, si enim exceptio foret  
realis, tum in quem transfertur res exempta, concomitanter eriam transiret exem-  
ptio l. hares C. ad Velleianum. & D. D. jam citata Iacob. de Arena loco citato n. 51. Et segg.  
De utraque hac questione fuse etiam & doct. Imbertus. Institut. forensi. l. cap. 27. gl. ff.  
verb. causa.*

### Q U E S T I O X X V I .

Continentia seu communio cause privati cum exempto, an generet exemptionem, seu an continentia causa fundetur Iurisdictio?

S U M M A R I U M .

1. Ratione adjuncti fruimus privilegio alterius.

2. Clea.